

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “การพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ (1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประชากรในการศึกษา คือ ผู้บริหารในสถานศึกษา (ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้าสาระการเรียนรู้) จำนวน 422 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,088 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม. (สพท.กทม.) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ จำนวนทั้งหมด 38 สถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ให้เกณฑ์กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างมีค่าความคาดเคลื่อนร้อยละ 5 ตามตารางของ Darwin Hendel (1977) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มผู้บริหารในสถานศึกษา (ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้าสาระการเรียนรู้) จำนวน 205 คน และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนในสถานศึกษา จำนวน 284 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 489 คน ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 1 ชุด ซึ่งจัดทำขึ้นจากการศึกษาค้นคว้า เก็บรวบรวมข้อมูล และทบทวนวรรณกรรมจากเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาและแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนที่ 4 ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างตาม เพศ วุฒิการศึกษาระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครู ตำแหน่ง การเป็นครูประจำชั้น และจำนวนชั่วโมงที่สอนที่มีต่อความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ซึ่งแบบสอบถามดังกล่าวได้หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของ Cronbach ก่อนเก็บข้อมูลจริง ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) อยู่ในระดับ 0.859

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ จำนวน 489 ชุด แล้วนำข้อมูลที่ได้วิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ในการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 ประชากร หรือการหาค่าที (t-test)

ผู้ศึกษาสามารถสรุปผลการศึกษาตามลักษณะข้อมูลทั่วไป ตามวัตถุประสงค์ในการศึกษาและข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 489 คน เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 81.2) มากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 18.0) ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 51-60 ปี (ร้อยละ 42.9) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 74.9) ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครู 21-30 ปี (ร้อยละ 47.2) เป็นครูผู้สอนในสถานศึกษา (ร้อยละ 58.1) มากกว่าเป็นผู้บริหาร (ร้อยละ 41.9) มีระดับวิทยฐานะ ส่วนใหญ่เป็น คศ.2 (ครูชำนาญการพิเศษ) (ร้อยละ 73.4) เป็นครูประจำชั้น (ร้อยละ 58.1) มากกว่าไม่เป็นครูประจำชั้น (ร้อยละ 41.9) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ร้อยละ 11.9) และมีจำนวนชั่วโมงที่สอน 11-20 ชั่วโมง/สัปดาห์ (ร้อยละ 59.7)

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ตามวัตถุประสงค์ในการศึกษามีดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มตัวอย่างมีการสอนเพศศึกษาในการสอนวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษามากที่สุดถึง ร้อยละ 51.9 รองลงมา คือ สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีการสอน ร้อยละ 51.5 และสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์มีการสอน ร้อยละ 47.5 ตามลำดับ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนเกี่ยวกับเพศศึกษาด้วยการบรรยายโดยไม่ใช้สื่อ ($\bar{X} = 1.82$, S.D.= 0.547) มากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ การจัดนักเรียนเรียนรู้โดยการอภิปรายเป็นกลุ่ม ($\bar{X} = 1.48$, S.D.=0.554) และการให้นักเรียนทำรายงานและนำเสนอในห้องเรียน ($\bar{X} = 1.45$, S.D.=0.553) ตามลำดับ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนเกี่ยวกับเพศศึกษาด้วยการจัดโครงการ / กิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ ฝึกทักษะชีวิต ($\bar{X} = 1.41$, S.D.= 0.514) มากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ การจัดนิทรรศการร่วมกันระหว่างนักเรียนและครู ($\bar{X} = 1.37$, S.D.=0.530) และการให้นักเรียนเสนอโครงการ / กิจกรรมเกี่ยวกับเพศศึกษา ($\bar{X} = 1.20$, S.D.=0.411) ตามลำดับ

ไม่มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาครูเกี่ยวกับการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาถึง ร้อยละ 80.8 และมีการจัดสรรงบประมาณเพียง ร้อยละ 15.3 นอกจากนี้ พบว่า ไม่มีการจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุน/ช่วยเหลือในการจัดทำ/จัดซื้อ/จัดหาสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาถึง ร้อยละ 68.3 และมีการจัดสรรงบประมาณเพียงร้อยละ 27.0

สถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่างมีการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา โดยการส่งครูไปประชุมเชิงปฏิบัติการ ($\bar{X} = 1.47$, S.D.= 0.626) เป็นประจำ (มากกว่าหรือเท่ากับ 3 ครั้ง/ปี) รองลงมา คือ ส่งครูไปรับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น ($\bar{X} = 1.42$, S.D.= 0.596) และเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้แก่ครูผู้สอนที่สถานศึกษา ($\bar{X} = 1.38$, S.D.= 0.545) ตามลำดับ

2. แนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มตัวอย่างถึง ร้อยละ 30.2 เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความจำเป็นมาก และร้อยละ 44.1 เห็นว่าการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความจำเป็นมากด้วย และควรมีการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

(ร้อยละ 30.3) มากเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมาคือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ร้อยละ 29.2) และ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (ร้อยละ 20.7)

กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าควรมีการอบรมครูด้านเทคนิคและทักษะในการสอน ($\bar{X} = 3.31$, S.D.= 0.706) มากเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมาคือ ควรจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ประโยชน์และค้นคว้า ($\bar{X} = 3.28$, S.D.=0.713) และควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อเพศศึกษา ($\bar{X} = 3.25$, S.D.=0.707) ตามลำดับ

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า ครูผู้ชายเห็นความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมากกว่าครูผู้หญิง (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01) ครูที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครูน้อยกว่า 25 ปี เห็นความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมากกว่าครูที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครูมากกว่า 25 ปี (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05) ครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้นเห็นความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับชั้นประถมศึกษามากกว่าครูที่เป็นครูประจำชั้น (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05) ครูที่มีจำนวนชั่วโมงสอนตั้งแต่ 17 ชั่วโมง/สัปดาห์ขึ้นไปเห็นความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมากกว่าครูที่มีจำนวนชั่วโมงสอนน้อยกว่า 17 ชั่วโมง/สัปดาห์ (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001)

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ครูผู้ชายเห็นด้วยว่าควรสนับสนุนให้ครูไปศึกษาต่อเกี่ยวกับเพศศึกษาเป็นการเฉพาะมากกว่าครูผู้หญิง (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01) ครูที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครูน้อยกว่า 25 ปี เห็นด้วยว่าควรฝึกอบรมให้ครูสามารถจัดทำอุปกรณ์การเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษาได้ด้วยตนเองในรูปแบบต่าง ๆ มากกว่าครูที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ครูมากกว่า 25 ปี (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05) ครูผู้สอนในสถานศึกษาเห็นด้วยว่าควรสนับสนุนให้ครูไปศึกษาต่อเกี่ยวกับเพศศึกษาเป็นการเฉพาะมากกว่าผู้บริหารในสถานศึกษา (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05) ครูประจำชั้นเห็นด้วยว่าควรจัดหาสื่อวิทยุ โทรทัศน์ วีดีโอ วีซีดี อินเทอร์เน็ต ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ประโยชน์และค้นคว้ามกกว่าครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้น (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05) ครูประจำชั้นเห็นว่าควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อเพศศึกษา และควรจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ประโยชน์และค้นคว้า

มากกว่าครูที่ไม่ได้เป็นครูประจำชั้น (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001) ครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้น เห็นด้วยว่าควรสนับสนุนให้ครูได้ไปศึกษาดูงานในสถานศึกษาด้านแบบที่มีการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับเพศศึกษา ควรมีการอบรมครูด้านเทคนิคและทักษะในการสอน และควรจัดกิจกรรมให้ครู มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษา มากกว่าครูประจำชั้น (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05) ครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้นเห็นว่าควรมีการอบรมครูเกี่ยวกับ เพศศึกษาด้านเนื้อหา มากกว่าครูประจำชั้น (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001) ครูที่มีจำนวน ชั่วโมงสอนตั้งแต่ 17 ชั่วโมง/สัปดาห์ขึ้นไป เห็นว่าควรมีการจัดเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่าง สถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา มากกว่าครูที่มีจำนวนชั่วโมงสอนน้อยกว่า 17 ชั่วโมง/สัปดาห์ (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05)

โดยสรุปแล้วพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการสอนเพศศึกษาในการสอนวิชาในกลุ่มสาระการ เรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษามากที่สุด มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนเกี่ยวกับเพศศึกษา ด้วยการบรรยายโดยไม่ใช้สื่อ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนเกี่ยวกับเพศศึกษาด้วยการ จัดโครงการ / กิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ ฝึกทักษะชีวิต มากเป็นอันดับหนึ่ง ไม่มีการจัดสรร งบประมาณสนับสนุนการพัฒนาครูเกี่ยวกับการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษา ไม่มีการจัดสรร งบประมาณในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุน/ช่วยเหลือในการจัดทำ/จัดซื้อ/จัดหาสื่อการเรียนรู้ เกี่ยวกับเพศศึกษา การจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมี ความจำเป็นมาก การพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมี ความจำเป็นมาก ควรเริ่มมีการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้น การเรียนรู้ที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) โดยเห็นว่าควรเริ่มสอนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (ร้อยละ 30.3) มากเป็นอันดับที่หนึ่ง

การที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสถานศึกษาไม่มีการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาครูและ สนับสนุน/ช่วยเหลือในการจัดทำ/จัดซื้อ/จัดหาสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา ทำให้การจัด กิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนออกมาเป็นรูปแบบ/วิธีการที่เน้นให้นักเรียนและครูต้อง 'พึ่งตนเอง' เสียเป็นส่วนใหญ่ ประกอบกับการที่ไม่มีหลักสูตรเพศศึกษาที่ชัดเจน มีผลต่อเรื่องของ ขอบเขตการสอน ผู้รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษา งบประมาณอย่าง ชัดเจนในการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา เป็นต้น แม้ว่าจะมีการให้สอนแบบบูรณาการ สอดแทรกในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ แต่ก็ยังพบว่าสาระการเรียนรู้ที่มีการสอนเรื่องเกี่ยวกับ เพศศึกษามากที่สุดก็ยังคงเป็น สาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา แสดงให้เห็นว่า การ จัดการเรียนการสอนเพศศึกษาส่วนใหญ่ถูกคาดหวังและถูกกำหนด โดยมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับ

เพศศึกษาส่วนใหญ่ถูกบรรจุในสาระการเรียนรู้มากที่สุด แต่ก็ยังปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างมีการสอนเนื้อหาสาระเกี่ยวกับเพศศึกษาในสาระวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาทุกครั้งเพียง 50 ท่าน มีการสอนเป็นบางครั้ง 230 ท่าน และไม่เคยสอนเลย 37 ท่าน อย่างไรก็ตามการเรียนการสอนเพศศึกษาในลักษณะสอดแทรกในสาระการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ ก็ยังคงขึ้นอยู่กับครูผู้สอนว่าจะนำไปประยุกต์กับสาระอื่น ๆ ได้อย่างไร จะสอนหรือไม่ และมีส่วนสัมพันธ์ต่อการที่สถานศึกษามีการสนับสนุนอย่างไรด้วย

การพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการนำไปประยุกต์ในการสอนในสาระการเรียนรู้ของครู โดยมีทั้งการพัฒนาความรู้ทักษะ/เทคนิคในการสอน และทัศนคติ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีมีความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาควรเริ่มสอนเด็กนักเรียนในช่วงชั้นการเรียนรู้ที่ 2 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และมีความจำเป็นในการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษา เช่น ควรสนับสนุนให้ครูไปศึกษาต่อเกี่ยวกับเพศศึกษาเป็นการเฉพาะ ควรฝึกอบรมให้ครูสามารถจัดทำอุปกรณ์การเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษาได้ด้วยตนเองในรูปแบบต่าง ๆ ควรจัดหาสื่อวิทยุ โทรทัศน์ วีดีโอ วีซีดี อินเทอร์เน็ต ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ให้ครูใช้ประโยชน์และค้นคว้ามากกว่าครูที่ไม่เป็นครูประจำชั้น เป็นต้นเนื่องจากครูเป็นเสมือนสื่อกลางในการที่จะทำให้นักเรียนเข้าใจ นำไปสู่เรื่องพฤติกรรมทางเพศของเด็กนักเรียนได้ด้วย ดังนั้นหากครูมีความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาที่ดี มีเทคนิค/ทักษะการสอนที่ดี ก็จะทำให้เด็กนักเรียนอยากเรียนรู้ในเรื่องที่เหมาะสม มีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมได้ รวมถึงเรื่องของทัศนคติ หากครูมีทัศนคติที่ไม่ดี เช่น เห็นว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องหยาบคาย ดำหนินักเรียน ไม่กล้าสอน เป็นต้น ก็อาจทำให้นักเรียนยิ่งอยากรู้ อยากเห็น อยากทดลอง หรือคุยกันเองในหมู่เพื่อน อาจเป็นผลให้มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนเพศศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

การมีนโยบายให้มีการสอน มีหลักสูตรการสอนเพศศึกษาโดยเฉพาะในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติการ

สำหรับสถานศึกษาหรือสถานศึกษา

ควรจัดสรรงบประมาณ/ทรัพยากรเพื่อพัฒนาการสอนเพศศึกษาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การพัฒนาครู/บุคลากรทางการศึกษา

- ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีโอกาสเข้ารับการอบรม พัฒนาความรู้ ทักษะ ทักษะคิด ต่อการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาอย่างต่อเนื่อง

- ส่งเสริมระบบการนิเทศงานการสอนและการให้คำปรึกษาแก่ครูและบุคลากร ทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

- จัดอบรมครูในการทำสื่อการเรียนการสอนเพศศึกษาด้วยตนเอง

2. การจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา

- สถานศึกษาควรมีการจัดซื้อสื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนต่าง ๆ เกี่ยวกับ เพศศึกษา เช่น รูปภาพ หุ่นจำลอง หนังสือ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฯลฯ ให้ครูและนักเรียนได้ใช้ ประโยชน์

- การกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติการที่แน่ชัดว่าให้มีการจัดการเรียนการสอน เพศศึกษาสอดแทรกทุกวิชาในสาระการเรียนรู้

3. อื่น ๆ

- การประสานความร่วมมือกับครอบครัวผู้เรียน อาทิ การจัดประชุมครู/ผู้ปกครอง นักเรียนเพื่อทำความเข้าใจในความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา

- สื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสารต่าง ๆ โทรทัศน์ ฯลฯ ควรนำเสนอ ข้อมูลเกี่ยวกับเพศศึกษาอย่างถูกต้องเหมาะสม

- หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ควรเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาอย่าง

สัมภาษณ์และต่อเนื่อง เช่น จัดบุคลากรเป็นวิทยากรพิเศษ เผยแพร่สื่อเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนเพศศึกษาในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด
2. ศึกษาการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศศึกษาในสถานศึกษาด้านแบบ ทั้งกระบวนการ วิธีการดำเนินงาน ตลอดจนการบริหารการศึกษาในสถานศึกษา ลักษณะแวดล้อมต่าง ๆ ของสถานศึกษา เพื่อนำไปขยายผลต่อสถานศึกษาอื่น ๆ ต่อไป
3. ศึกษาประเมินผลการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง
4. ศึกษาสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา